

DECIZIA NR 56
din 24.03.2005

referitoare la masurile de sprijin financiar ce se acorda de catre
Ministerul Economiei si Comerțului Societatii Comerciale de Distributie a
Gazelor Naturale „DISTRIGAZ NORD” S.A. Targu Mures

CONSILIUL CONCURENTEI,

Avand in vedere dispozitiile Decretului nr.57/2004 pentru numirea membrilor Consiliului Concurenteii,

Avand in vedere dispozitiile Legii concurenteii nr. 21/1996, publicata in Monitorul Oficial nr. 88 din 30 aprilie 1996, Partea I, cu modificarile si completarile ulterioare,

Avand in vedere dispozitiile Legii nr. 143/1999 privind ajutorul de stat, publicata in Monitorul Oficial nr. 370 din 3 august 1999, Partea I, cu modificarile si completarile ulterioare,

Avand in vedere dispozitiile Acordului European instituind o asociere intre Romania, pe de o parte si Comunitatile Europene si statele membre ale acestora, pe de alta parte, ratificat prin Legea nr. 20/1993, publicata in Monitorul Oficial nr. 73 din 12 aprilie 1993, Partea I,

In temeiul urmatoarelor considerente,

1. PROCEDURA

(1) Prin adresa nr. 271.338/22.12.2004, inregistrata la Consiliul Concurenteii cu nr. RS-AS 108/23.12.2004, Ministerul Economiei si Comerțului a notificat, in baza art. 6 din *Legea nr. 143/1999 privind ajutorul de stat* cu modificarile si

completarile ulterioare, masurile de sprijin financiar ce se acorda S.C. Distrigaz Nord S.A. Târgu Mures.

(2) Prin adresele nr. DAAS/70/19.01.2005 si DAAS/149/09.02.2005 s-au solicitat informatii suplimentare, in baza art. 6 alin. (4) din *Legea nr.143/1999*, cu modificarile si completarile ulterioare. Ministerul Economiei si Comertului a transmis informatiile solicitate prin adresele nr. 155.238/31.01.2005 si 155.422/16.02.2004. Notificarea a devenit efectiva la data cand informatiile au fost exacte si complete, respectiv 16.02.2005.

2. DESCRIEREA MASURII

2.1. Baza legala pentru acordarea ajutorului de stat

(3) Baza legala pentru acordarea ajutorului de stat este reprezentata de:

- OUG nr. 37/2004 privind masuri de diminuare a arieratelor din economie;
- H.G. nr. 1649/2004 privind unele masuri pentru derularea si finalizarea privatizarii Societatii Comerciale de Distributie a Gazelor Naturale „Distrigaz Nord” S.A. Targu Mures si a Societatii Comerciale de Distributie a Gazelor Naturale „Distrigaz Sud” S.A. Bucuresti;
- Legea nr. 563/2004 privind unele masuri pentru privatizarea Societatii Comerciale de Distributie a Gazelor Naturale „Distrigaz Nord” S.A. Targu Mures si a Societatii Comerciale de Distributie a Gazelor Naturale „Distrigaz Sud” S.A. Bucuresti.

2.2. Beneficiarul masurilor de sprijin din partea statului

2.2.1. Preambul

(4) Beneficiarul masurii de sprijin financiar din partea statului este S.C. Distrigaz Nord S.A. Targu Mures. Societatea s-a infiintat in baza H.G. nr. 334/2000, prin reorganizarea Societatii Nationale de Gaze Naturale „Romgaz” S.A. La data 30.06.2004 capitalul social de 3.031.407 milioane lei era detinut in intregime de statul roman in calitate de actionar unic, prin Ministerul Economiei si Comertului.

(5) S.C. Distrigaz Nord S.A. are ca scop indeplinirea strategiei Guvernului stabilita pentru distributia gazelor naturale, cu respectarea legislatiei romane in

vigoare. Obiectul principal de activitate îl constituie distribuția și furnizarea gazelor naturale. De asemenea, societatea mai realizează următoarele:

- dispunerizarea sistemelor de alimentare cu gaze naturale și controlul utilizării gazelor naturale de către consumator;
- importul de gaze, diversificarea surselor de gaze (gaze naturale prin conducte, gaze naturale lichefiate, gaze petroliere lichefiate);
- proiectarea rețelelor și instalațiilor de utilizare a gazelor naturale;
- prestarea de servicii la consumatorii de gaze naturale, inclusiv realizarea de investiții la consumator, din fondurile proprii.

(6) S.C. Distrigaz Nord S.A. își desfășoară activitatea prin sediul central din Târgu Mureș, prin 12 sucursale regionale (Alba, Arad, Baia Mare, Bacău, Bistrița, Cluj, Deva, Iași, Mureș, Sibiu, Suceava și Timișoara) și printr-o sucursală de servicii. Sucursalele S.C. Distrigaz Nord S.A. nu au personalitate juridică proprie.

(7) Printre obligațiile S.C. Distrigaz Nord S.A., potrivit dispozițiilor Legii Gazelor Naturale nr. 351/2003, se regăsesc următoarele :

- asigurarea continuității și siguranței în furnizarea gazelor naturale contractate;
- operarea, întreținerea, repararea, modernizarea și dezvoltarea sistemului de distribuție în condiții de siguranță, eficiență economică și de protecție a mediului;
- asigurarea unui nivel de odorizare a gazelor naturale corespunzător reglementărilor în vigoare;
- realizarea de interconectări cu alte sisteme, după caz, și asigurarea capacității sistemului de distribuție pe termen lung;
- asigurarea accesului terților la sistemele de distribuție, în condiții nediscriminatorii, în limitele capacităților de distribuție, cu respectarea regimurilor tehnologice, conform reglementărilor specifice elaborate de A.N.R.G.N.;
- preluarea pentru o perioadă determinată, la solicitarea și conform reglementărilor A.N.R.G.N., a operării unui sistem de distribuție al cărui operator inițial a fost sancționat cu retragerea licenței de distribuție;
- asigurarea echilibrului permanent al sistemului operat;
- asigurarea condițiilor de securitate în alimentarea cu gaze naturale.

(8) De asemenea, S.C. Distrigaz Nord S.A. trebuie sa se conformeze si obiectivelor generale ale sectorului gazelor naturale. Mijloacele optime de indeplinire a acestor obiective au in vedere:

- necesitatea asigurării in depozitele de înmagazinare subterane a cantităților de gaze naturale, in scopul completării surselor interne destinate consumatorilor captivi in perioada de iarna (definirea termenilor se regaseste la punctul 2.2.2.),
- importanta menținerii in condiții de siguranța a Sistemului Național de Transport pentru crearea condițiilor de acces nediscriminatoriu pentru beneficiarii serviciilor de înmagazinare subterana a gazelor naturale din import,
- necesitatea asigurării securității in alimentarea cu gaze naturale a consumatorilor.

(9) Activitatea de distribuție a gazelor naturale consta in alimentarea unui sistem de mai mulți consumatori finali intr-o zona, racordați prin intermediul unor conducte de distribuție, intr-un regim de presiune de pana la 6 bari. In conformitate cu art. 32 din Legea Gazelor Naturale nr. 351/2004 „activitatea de distribuție a gazelor naturale constituie serviciu public de interes național”.

(10) Activitatea de furnizare a gazelor naturale reprezinta activitatea comerciala de vanzare – cumparare a gazelor naturale, desfasurata de o persoana juridica in baza licentei de furnizare.

(11) Prestarea serviciului de distributie si furnizare a gazelor naturale a fost incredintat S.C. Distrigaz Nord S.A. prin licentele Agentiei Nationale de Reglementare in Domeniul Gazelor Naturale (A.N.R.G.N.) nr. 73/2001 si nr. 248/2003.

(12) Pentru a indeplini obligatia de serviciu public, de a asigura continuitatea si siguranta in furnizarea de gaze naturale, S.C. Distrigaz Nord S.A. achizitioneaza gaze naturale atat de pe piata interna cat si din import. Dintre furnizorii interni de gaze naturale cei mai importanti sunt Romgaz si Petrom.

(13) Cifra de afaceri si profitul inregistrate de S.C. Distrigaz Nord S.A. in ultimii 3 ani sunt prezentate in tabelul urmator:

Tabel nr. 1 Evolutia cifrei de afaceri si a profitului net in perioada 2001- 2003

[...]¹

¹ Date confidențiale

(14) S.C. Distrigaz Nord S.A. realizeaza quasi-totalitatea veniturilor sale din activitatile de distributie si comercializare a gazelor naturale. Totodata, o pondere mica in totalul veniturilor o detin veniturile din verificarea si revizia instalatiilor de utilizare.

2.2.2. Piața pe care acționează S.C. Distrigaz Nord S.A.

(15) Piața relevantă a serviciului este reprezentată de piața distribuției și furnizării gazelor naturale, piața care se constituie din două segmente:

- segmentul reglementat;
- segmentul concurențial.

(16) În segmentul reglementat S.C. Distrigaz Nord S.A. furnizează și distribuie gaze naturale consumatorilor captivi. Potrivit prevederilor H.G. nr. 784/2000 consumatorul captiv este „persoana fizică sau juridică română sau străină care este obligată, conform configurației sistemului de distribuție, să contracteze gaze naturale de la un anumit producător sau distribuitor, titular al licenței de furnizare”. Consumatorii captivi racordați la sistemul de distribuție pentru care DISTRIGAZ NORD are licența au obligația de a încheia contracte de furnizare a gazelor naturale numai cu această societate.

(17) Segmentul concurențial cuprinde comercializarea gazelor naturale între furnizori și între furnizori și consumatorii eligibili. Consumatorul eligibil este persoana fizică sau juridică română sau străină acreditată de către A.N.R.G.N., care are deplină libertate de a cumpăra gaze naturale de la orice producător și/sau furnizor și care are acces la sistemul de transport și/sau de distribuție. Consumatorii eligibili sunt atestați de către A.N.R.G.N. în urma îndeplinirii condițiilor legale, prioritară fiind cantitatea de gaze naturale consumată într-un an care trebuie să fie mai mare de 3 milioane metri cubi.

(18) Ambele segmente se supun reglementărilor specifice în domeniu. Cu toate acestea, obligația de serviciu public de furnizare și distribuție a gazelor naturale se referă numai la segmentul reglementat.

(19) Reglementatorul de piață este Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Gazelor Naturale care emite licențe, autorizații, decizii de preturi și tarife. Pe măsura dezvoltării pieței interne și/sau a integrării în piețele internaționale, A.N.R.G.N. are obligația de a decide deschiderea treptată, în tot

sau in parte, a activitatilor reglementate catre concurenta. Gradul de deschidere al pietei este reprezentat de proportia consumatorilor eligibili in totalul consumatorilor de gaze naturale.

(20) Aliniindu-se obiectivelor UE privind deschiderea totala a pietei pana in anul 2007, A.N.R.G.N. a stabilit anual, incepand cu 2001 un anumit grad de deschidere a pietei prin cresterea numarului consumatorilor eligibili. Aceasta a avut urmatoarea evolutie:

- 2001 – 10% deschidere piata;
- 2002 – 20% deschidere piata;
- 2003 – 30% deschidere piata;
- 2004 – 40% deschidere piata.

Se urmareste ca, pana in anul 2007, piata gazelor naturale sa fie liberalizata in proportie de 100%, astfel:

- 2005 – 50% deschidere piata;
- 2006 – 60% deschidere piata;
- 2007 – 1 ianuarie – 100% - pentru agenti economici;
- 1 iulie – 100% - pentru populatie.

2.2.2.1. Segmentul reglementat

(21) Segmentul reglementat al pietei cuprinde activitatile cu caracter de monopol si furnizarea la pret reglementat si in baza contractelor cadru. Sistemele de preturi si tarife se stabilesc de A.N.R.G.N. pe baza metodologiilor proprii elaborate in acest sens. Actul normativ care reglementeaza stabilirea preturilor si tarifelor este Legea gazelor nr. 351/2004. Aceste preturi si tarife reglementate sunt stabilite luandu-se in calcul nevoile de protectie sociala.

(22) S.C. Distrigaz Nord S.A., in baza obligatiei de serviciu public, trebuie sa furnizeze gaze naturale la preț reglementat și în baza contractelor-cadru către consumatorii captivi.

(23) In perioada 2001-2003, au fost racordate la rețeaua de gaze peste 110 localitati din zona deservita de societate, au fost realizate din surse proprii inlocuiri de conducte si bransamente si extinderi de rețele in lungime totala de 183 km, iar in anul 2004 au fost racordate 31 de localitati.

(24) [...]².

2.2.2.2. Segmentul concurential

(25) Pe segmentul concurential preturile de furnizare sunt negociate in mod liber intre furnizori si consumatorii eligibili iar tarifele (de distributie, transport si inmagazinare), care sunt parte a pretului final, sunt reglementate de A.N.R.G.N.

(26) In raza de activitate a S.C. Distrigaz Nord S.A. sunt licentiati ca si consumatori eligibili un numar de 9 clienti.

(27) [...]³.

2.2.2.3. Piata geografica

(28) Activitatea S.C. Distrigaz Nord S.A. de distributie si furnizare de gaze naturale este limitata la partea de Nord a Romaniei, societatea detinand licente eliberate de A.N.R.G.N. pentru 20 de judete, respectiv 999 de localitati.

(29) Cotele de piata ale S.C. Distrigaz Nord S.A. sunt:

- pe piața furnizării de gaze naturale către consumatori – [...]⁴;
- pe piața serviciilor de distribuție – [...]⁵.

(30) [...]⁶.

3. Descrierea procesului de privatizare

(31) In vederea privatizării principalelor societati de stat din domeniul gazelor naturale, in anul 2003, Ministerul Economiei si Comerțului, prin Oficiul Participatiilor Statului si Privatizarii in Industrie (OPSPI), a numit in urma unei licitații deschise, in calitate de consultanti financiari, un consorțiu condus de Credit Suisse First Boston International.

² Date confidentiale

³ Date confidentiale

⁴ Date confidentiale

⁵ Date confidentiale

⁶ Date confidentiale

(32) În urma rapoartelor și recomandărilor Consultanților, în data de 4.11.2003 Guvernul României a adoptat HG nr. 1283/2003 privind aprobarea Strategiei de privatizare a SC Distrigaz Sud SA București și a SC Distrigaz Nord SA Târgu Mureș, care prevedea, printre altele:

- asigurarea existenței pe termen lung a societății prin maximizarea nivelului de investiții și transferul de know-how pentru îmbunătățirea eficienței operaționale a societății;
- atragerea în procesul de privatizare a unor investitori strategici activi din sectorul de gaze, care să poată identifica oportunitățile de utilizare eficientă a resurselor societății și crea valoare adăugată;
- oferirea către investitorii strategici a unei participări de 51% la capitalul social al Distrigaz Nord, printr-o combinație dintre vânzarea directă de către MEC a 30% din acțiunile existente, cu majorarea capitalului social și emiterea de noi acțiuni în favoarea investitorilor strategici.

(33) Anunțul de privatizare a fost publicat în presa română și internațională de specialitate (inclusiv în *Financial Times*, ediția internațională, în data de 5 decembrie 2003). Anunțul solicita scrisori de exprimare a interesului din partea investitorilor strategici ce îndeplineau următoarele criterii:

- venituri anuale de peste 1.000 milioane dolari SUA pentru fiecare dintre ultimii trei ani fiscali, obținute din activități desfășurate în sectorul gazelor naturale și utilități energetice;
- experiență tehnică și managerială de cel puțin trei ani în sectorul de gaze naturale și utilități energetice, corespunzătoare dimensiunii privatizării propuse;
- o scrisoare de bonitate emisă de o instituție bancară reputată.

(34) La procesul de privatizare puteau participa și consorții care îndeplineau următoarele condiții:

- nominalizarea unui investitor strategic care să conducă/reprezinte consorțiul respectiv în toate privințele;
- investitorul strategic/investitorii strategici trebuie să dețină cel puțin 51% din acțiunile dobândite (în cadrul tranzacției) în societatea respectivă;
- venituri anuale combinate de peste 1.300 milioane USD pentru fiecare dintre ultimii trei ani fiscali obținute în majoritate din activități desfășurate în sectorul gazelor naturale și/sau utilitatilor energetice;
- pentru liderul de consorțiu, experiența tehnică și managerială de cel puțin 3 ani în sectorul gazelor naturale și/sau utilitatilor energetice, adecvată dimensiunii și profilului tranzacției;

- scrisoare de bonitate furnizata de investitorul strategic ce conduce/reprezinta consorțiul respectiv, emisa de o institutie bancara cu reputatie.

(35) Ca urmare a publicării anunțului de privatizare au fost primite scrisori de exprimare a interesului din partea a 5 potențiali investitori strategici (din cadrul UE și din afara UE): Enel S.p.A – Italia, OAO Gazprom – Rusia, Gaz de France – Franța, E.ON Ruhrgas AG – Germania, Wintershall – Germania.

(36) În urma analizării documentației relevante depuse împreună cu scrisorile de exprimare a interesului și în baza recomandărilor Consultanților, toți potențialii ofertanți amintiți mai sus au fost declarați precalificați pentru continuarea procesului de privatizare.

(37) Începând cu luna ianuarie 2004, investitorilor pre-calificați care au semnat acordul de confidențialitate li s-a permis accesul la dosarul de prezentare al societății și la camera de date organizată de consultanți, în formă fizică și electronică, în care au fost introduse toate informațiile legate de situația financiară a Distrigaz Nord (inclusiv de situația datoriilor și penalităților către furnizori) și le-a fost oferită posibilitatea de a se întâlni cu conducerea societății și de a efectua vizite la amplasamentele societății.

(38) La data de 15 martie 2004 s-au primit oferte preliminare și neangajante din partea tuturor investitorilor precalificați, aceștia participând la negocierile cu privire la cadrul contractual al privatizării. Negocierile s-au desfășurat într-o manieră nediscriminatorie și transparentă, tuturor oferindu-li-se ocazia să își comunice comentariile cu privire la proiectul contractului de privatizare, atât în scris cât și în cadrul sesiunilor interactive ținute la sediul OPSPI din București.

(39) Toate ofertele preliminare și neangajante depuse au fost considerate ca îndeplinind condițiile solicitate pentru participarea în continuare la procesul de privatizare. În urma negocierilor, comisia de negociere împreună cu consultanții au întocmit cadrul revizuit al documentelor tranzacției care a fost transmis ofertanților în vederea depunerii ofertelor finale angajante.

(40) Proiectul contractului de privatizare a fost distribuit în data de 14 mai 2004 tuturor investitorilor precalificați, care au fost rugați să își prezinte comentariile asupra acestuia ca parte a ofertelor lor preliminare și neangajante. Fiecare ofertant a primit același proiect revizuit (toți ofertanții au fost tratați în mod egal). Acesta conținea date privitoare la facilitățile care fac obiectul prezentei decizii - cele continute de OUG nr. 37/2004 și cele referitoare la neacoperirea

de catre societate a pierderilor suferite ca urmare a conversiilor in actiuni. In legatura cu acest subiect, pozitia tuturor investitorilor a fost foarte clara in timpul negocierilor, in sensul ca acestia au putut aprecia pe deplin impactul acestora asupra valorii societatii iar oferta de pret depusa a luat in considerare in mod corespunzator facilitatile mentionate.

(41) Termenul limita de depunere a ofertelor finale a fost stabilit pentru data de 15 iulie 2004. La acest termen trei investitori au prezentat propunerile lor pentru privatizarea Distrigaz Nord, si anume:

- Enel S.p.A – Italia;
- Gaz de France – Franta;
- E. ON Ruhrgas AG – Germania.

(42) În baza analizei ofertelor depuse de către cei trei candidați, MEC, prin OPSPI, a hotărât să înceapă discuții directe cu Ruhrgas, care a oferit cel mai mare preț, cu scopul de a ajunge la un acord final în ceea ce privește cadrul contractual aplicabil tranzacției. Contractul de privatizare dintre MEC/OPSPI și Ruhrgas („Contractul de Privatizare”) s-a semnat la data de 21 octombrie 2004, valoarea de achiziție a pachetului majoritar de acțiuni fiind de 303.019.477,53 EURO.

(43) Sub rezerva indeplinirii tuturor conditiilor pentru pre-finalizare si finalizare, Ruhrgas va dobândi, cu efect de la data finalizarii, un numar de actini reprezentand 51% din capitalul social al Distrigaz Nord. Acest lucru se va realiza prin cumpararea unui numar de actiuni reprezentand aproximativ 30% din capitalul social al Distrigaz Nord de la MEC/OPSPI si prin subscrierea unui numar suplimentar de actiuni in cadrul unei majorari de capital social al Distrigaz Nord.

(44) În baza celor de mai sus, Consiliul Concurenței conchide că privatizarea SC Distrigaz Nord SA Targu Mures s-a făcut printr-un proces de ofertare deschis, nediscriminatoriu, transparent si necondiționat:

- a avut loc un proces de ofertare competitiv, transparent și necondiționat, deschis tuturor participanților din sectorul gazelor;
- condițiile de ofertare și regulile procesului de ofertare au fost aceleași pentru toți cei trei ofertanți care au exprimat intentia clara si neechivoca de a cumpara pachetul majoritar de acțiuni la SC Distrigaz Nord SA Targu Mures;
- Contractul de Privatizare a fost încheiat cu E. ON Ruhrgas AG, care a oferit cel mai mare preț; și

- toți ofertanții au beneficiat de timp suficient (între ianuarie și iulie 2004) și de informații (acces în camera de date organizată în formă fizică și electronică, posibilitatea de a se întâlni cu conducerea societății și de a efectua vizite la amplasamentele acesteia, accesul la proiectul Contractului de Privatizare), pentru a face o evaluare corespunzătoare a Distrigaz Nord ca bază pentru prezentarea ofertelor finale.

(45) Această procedură a asigurat obținerea, conform principiilor economiei de piață a unui preț competitiv, care reflectă valoarea de piață corectă a Distrigaz Nord, deoarece toți factorii care influențează valoarea societății au fost discutați pe parcursul negocierilor și s-au reflectat în final în prețul oferit de Ruhrgas.

4. Facilitatile financiare prevazute de Contractul de privatizare

1. Masurile de sprijin financiar prevazute de OUG nr. 37/2004
2. Neacoperirea de către societate a pierderilor suferite ca urmare a conversiei datoriilor în acțiuni

4.1. Masurile de sprijin financiar prevazute de OUG nr. 37/2004

(46) Prin OUG nr. 37/2004 Guvernul României a dorit crearea unui mecanism prin care să se reducă arieratele din economie și creșterea gradului de atractivitate a societăților din domeniul utilitatilor pentru investitorii strategici. Prevederile relevante din OUG nr. 37/2004 sunt art. 1, 6, 8 și 10.

a) Prevederile art. 6 al OUG nr. 37/2004

(47) În conformitate cu *art. 6 alin. (1)* al ordonanței, creanțele comerciale restante ale SC Distrigaz Nord SA și ale SC Distrigaz Sud SA asupra consumatorilor de gaze naturale, cu excepția consumatorilor individuali rezidențiali casnici individuali și colectivi, în limita sumei de 6.100 miliarde lei, se preiau prin protocol în vederea recuperării de către Autoritatea pentru Valorificarea Activelor Statului (AVAS), în termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a ordonanței de urgență.

(48) [...]⁷.

⁷ Date confidențiale

(49) Ministerul Finantelor Publice, in baza protocolului de preluare a creantelor comerciale mentionate la art. 6 din OUG nr. 37/2004, procedeaza la lansarea de titluri de stat pe piata interna, in lei sau in valuta, in valoare nominala totala egala cu valoarea creantelor comerciale preluate de AVAS. Dupa lansarea de titluri de stat, Ministerul Finantelor Publice a virat in contul SC Distrigaz Nord SA [...]⁸.

(50) Distrigaz Nord nu poate insa folosi sumele respective decat in scopul reducerii propriilor datorii catre furnizorii de gaze naturale, art. 8 prevazand ca SC Distrigaz Nord si SC Distrigaz Sud vor utiliza, pe masura incasarii, sumele virate conform art. 7 pentru achitarea datoriilor restante catre Societatea Nationala de Gaze Naturale „Romgaz” SA, Societatea Nationala de Transport Gaze Naturale „Transgaz” SA si Societatea Nationala a Petrolului „Petrom” SA.

(51) Prin incasarea sumelor de la Ministerul Finantelor Publice, SC Distrigaz Nord SA si-a achitat datoriile catre furnizorii de gaze naturale [...]⁹.

(52) In conformitate cu *art. 6 alin (4)*, dobanzile, majorarile de intarziere si penalitatile de orice fel, datorate de consumatorii de gaze naturale catre SC Distrigaz Nord SA si SC Distrigaz Sud SA, ale caror creante comerciale au fost preluate de catre AVAS, se anuleaza.

(53) [...]¹⁰.

b) Prevederile art. 8 ale OUG nr. 37/2004

(54) *Alin. 2 al art. 8* prevede ca dobanzile, majorarile de intarziere si penalitatile de orice fel pe care SC Distrigaz Nord SA si SC Distrigaz Sud SA le datoreaza catre Romgaz, Transgaz si Petrom se anuleaza.

(55) Astfel, au fost scutite la plata penalitati de intarziere ale SC Distrigaz Nord SA catre furnizorii de gaze, in suma totala de [...]¹¹.

c) Prevederile art. 1 al OUG nr. 37/2004

⁸ Date confidentiale

⁹ Date confidentiale

¹⁰ Date confidentiale

¹¹ Date confidentiale

(56) In conformitate cu *art. 1 alin. (4)*, persoanele juridice consumatoare de gaze naturale care platesc integral contravaloarea facturilor reprezentand obligatiile curente si restante pentru consumul de gaze naturale pana la 30 iunie 2004, beneficiaza de anulara penalitatilor si majorarilor de intarziere.

(57) Debitale achitate pana la data de 30.06.2004 de persoanele juridice consumatoare de gaze naturale au insumat 561.612.000.000 lei, iar nivelul penalitatilor si majorarilor de intarziere anulate conform art. 1(4) de catre SC Distrigaz Nord SA a fost de 1.061.832.885.206 lei.

d) Prevederile art. 10 al OUG nr. 37/2004

(58) Potrivit *art. 10*, pentru dividendele aferente exercitiului financiar 2001, datorate OPSPI de catre SC Distrigaz Nord SA si SC Distrigaz Sud SA si achitate la bugetul de stat nu se percep penalitati, majorari si dobanzi penalizatoare calculate pana la data creditarii contului OPSPI.

(59) Penalitatile anulate pentru dividendele catre OPSPI se ridica la valoarea de [...] ¹².

4.2. Neacoperirea de catre societate a pierderilor suferite ca urmare a conversiei datoriilor in actiuni

(60) Distrigaz Nord a fost fortat pe cale legislativa sa-si converteasca creantele fata de o serie de debitori (societati de stat) in actiuni, la valoarea nominala. Pe masura ce societatile respective erau privatizate de AVAS, Distrigaz Nord urma sa-si recupereze contravaloarea propriilor actiuni in societatile respective.

(61) [...] ¹³.

(62) AVAS va plati in contul societatii toate sumele rezultate din valorificarea actiunilor, iar diferentele dintre valoarea nominala a actiunilor rezultate in urma conversiei si valoarea rezultata din valorificare vor fi acoperite de Ministerul Finantelor Publice si platite in contul societatii intr-un termen de aproximativ 6 luni. Pentru sumele neincasate, MEC/OPSPI va plati Cumparatorului 51% din dobanda bruta, care se va calcula bianual, la interval de 183 zile.

¹² Date confidentiale

¹³ Date confidentiale

(63) [...] ¹⁴.

5. Analiza masurilor financiare prevăzute in Contractul de privatizare al SC DISTRIGAZ Nord SA si caracterul de ajutor de stat al acestora

5.1. Analiza masurilor de sprijin financiar de care beneficiaza SC DISTRIGAZ NORD SA

(64) Dupa cum s-a putut observa la punctul (63), DISTRIGAZ Nord a beneficiat de facilitati in suma totala de [...] ¹⁵. Aceste facilitati au fost acordate SC DISTRIGAZ Nord SA si pot cadea sub incidenta Legii nr. 143/1999 privind ajutorul de stat, intrucat constituie o masura selectiva, avand potential de distorsionare a mediului concurential normal, oferind un avantaj economic societatii putand astfel afecta comertul dintre Romania si statele member ale Uniunii Europene.

(65) Totusi, trebuie subliniat faptul ca aceste facilitati sunt acordate DISTRIGAZ Nord in contextul privatizarii sale, statul roman continuand sa detina o cota semnificativa din capitalul social al acesteia. De aceea, in masura in care comportamentul statului roman in procesul de privatizare poate fi comparat cu cel al oricarui alt operator de dimensiuni comparabile ce actioneaza pe piata, facilitatile acordate nu reprezinta ajutor de stat.

(66) Pentru a stabili daca acordarea de facilitati in contextul privatizarii implica elemente de ajutor de stat, este necesar sa se analizeze daca un investitor/vanzator privat ar fi procedat la fel in conditii similare. De aceea, trebuie analizat, tinand seama de toate variantele aflate la dispozitia statului, daca acordarea acestor facilitati reprezinta optiunea cea mai avantajoasa pentru stat din punct de vedere economic.

(67) Masurile prevazute in OUG nr. 37/2004 au avut ca scop diminuarea arieratelor din economie si sporirea atractivitatii la privatizare a societatilor din domeniul utilitatilor. In cazul SC DISTRIGAZ Nord SA, aceste masuri au avut in vedere tocmai maximizarea pretului ce urma sa fie primit de statul roman in urma vanzarii pachetului majoritar de actiuni, actionand astfel conform investitorului privat prudent in economia de piata.

a) Art. 6(1) din OUG nr. 37/2004

¹⁴ Date confidentiale

¹⁵ Date confidentiale

(68) [...] ¹⁶.

(69) La momentul realizării ofertelor pentru cumpărarea societății era o anumită incertitudine în ceea ce privește gradul în care ar fi putut fi recuperate de către Distrigaz Nord aceste creanțe, existând riscul ca acest grad de incertitudine să fie mult supraevaluat de investitori care, din considerente de prudență, ar fi fost tentați să-și ia măsuri de protecție exagerate cu ocazia elaborării ofertelor de preț, fapt ce ar fi dezavantajat statul român.

(70) [...] ¹⁷.

(71) În măsura în care statul nu ar fi dispus preluarea creanțelor Distrigaz Nord de către AVAS este foarte posibil ca Ruhrgas să fi dedus în totalitate aceste sume din prețul oferit, prezumând că nu le va recupera.

(72) Date fiind cele de mai sus, Consiliul Concurenței considera că statul român a acționat ca un investor prudent și diligent interesat de maximizarea beneficiilor obținute din vânzarea societății.

b) Art. 8(2) din OUG nr. 37/2004

(73) Anularea dobanzilor, majorărilor de întârziere și a penalităților de orice fel pe care SC Distrigaz Nord SA le datorează către Romgaz, Transgaz și Petrom poate intra sub incidența Legii nr. 143/1999 privind ajutorul de stat, întrucât este o măsură de sprijin cu caracter selectiv, oferă un avantaj SC Distrigaz Nord SA putând astfel distorsiona concurența și comerțul cu statele membre.

(74) În ceea ce privește avantajul oferit Distrigaz Nord prin acordarea facilităților Consiliul Concurenței a analizat în ce măsură statul s-a comportat ca un investor privat prudent. Facilitatea conținută de art. 8(2) nu a ridicat nici o dificultate de apreciere a cuantumului, nivelul acestuia fiind cunoscut de către toți potențialii investitori care l-au putut lua în considerare în oferta cu acuratețe. Astfel, investitorii au ținut seama de facilitate la momentul transmiterii ofertelor de cumpărare, oferte care au reflectat avantajul oferit SC Distrigaz Nord SA.

¹⁶ Date confidentiale

¹⁷ Date confidentiale

(75) Orice obligație existentă ar fi avut ca rezultat deducerea corespunzătoare a acestei sume la evaluarea societății și, prin urmare, reducerea prețului oferit de ofertanți. Se poate spune, deci, că majorările și penalitățile Distrigaz Nord către furnizorii săi au fost plătite de Ruhrgas ca parte a prețului plătit în cadrul procesului de privatizare și că „pierderea” vânzătorului ca urmare a neplății acestor obligații de către societate a fost recuperată prin majorarea corespunzătoare a veniturilor imediate - prețul plătit de investitor.

(76) Consiliul Concurenței consideră că statul a acționat conform principiului investitorului privat în economia de piață, fiind vorba de abordarea clasică a oricărui vânzător care încearcă să clarifice cât mai mult situația bunului vândut în ideea maximizării valorii de piață a acestuia.

c) Art. 10 din OUG nr. 37/2004

(77) Orice renunțare la venituri din partea statului (în cazul de față anularea penalităților pentru dividendele către OPSPI), care conferă un avantaj unui agent economic, intră sub incidența Legii nr. 143/1999 privind ajutorul de stat, cu modificările și completările ulterioare.

(78) Consiliul Concurenței a analizat în ce măsură statul s-a comportat ca un investitor privat prudent referitor la avantajul oferit Distrigaz Nord prin anularea penalităților pentru dividendele către OPSPI. Existența acestei obligații ar fi avut ca rezultat deducerea corespunzătoare a sumei aferente la evaluarea societății și, prin urmare, reducerea prețului oferit de ofertanți.

(79) Prin urmare, se poate spune că anularea penalităților pentru dividendele către OPSPI au fost plătite de Ruhrgas ca parte a prețului plătit în cadrul procesului de privatizare și că „pierderea” vânzătorului ca urmare a neplății acestor obligații de către societate a fost recuperată prin majorarea corespunzătoare a veniturilor imediate - prețul plătit de investitor. Astfel, statul a acționat conform principiului investitorului privat în economia de piață.

d) Neacoperirea de către societate a pierderilor suferite ca urmare a conversiei datoriilor în acțiuni

(80) Așa cum s-a menționat la punctul (60) Distrigaz Nord a fost forțat pe cale legislativă să-și convertească creanțele față de o serie de debitori – societăți de stat – la valoare nominală. Aceste acțiuni au fost transferate către AVAS care este obligat să restituie Distrigaz Nord prețul primit din vânzarea acțiunilor

respective, diferența până la valoarea nominală urmând să fie virată societății de către MFP.

(81) Până în prezent AVAS nu a reușit să vândă toate acțiunile dobândite de Distrigaz Nord în urma conversiei creanțelor acestora față de debitorii respectivi și nu se cunoaște astfel valoarea diferenței care ar urma să fie plătită de MFP.

(82) Înainte de depunerea ofertei, tuturor investitorilor li s-a comunicat oficial să considere suma de 552.412.475.000 lei aferentă conversiilor în acțiuni a creanțelor transferate către AVAS ca fiind deja încasată. Astfel, și acest aspect a fost luat în considerare în oferta, reflectându-se în prețul oferit.

(83) În lipsa acestui mecanism este foarte posibil ca investitorii să fi dedus aceste sume din prețul oferit, prezumând că nu le vor recupera. În aceste condiții, Consiliul Concurenței consideră că statul român a acționat ca un investitor prudent, interesat de maximizarea imediată a beneficiilor obținute din vânzarea societății.

5.2. Analiza măsurilor de sprijin financiar pe care le acordă SC DISTRIGAZ NORD SA clienților săi

(84) Facilitățile acordate de Distrigaz Nord în baza art. 1(4) și 6(4) din OUG nr. 37/2004 pot intra sub incidența Legii nr. 143/1999 privind ajutorul de stat, întrucât au un caracter selectiv, oferă un avantaj clienților SC Distrigaz Nord SA putând astfel distorsiona concurența și comerțul cu statele membre.

(85) Caracterul de ajutor al acestor facilități și compatibilitatea acestora cu mediul concurențial normal vor face obiectul unei analize ulterioare a Consiliului Concurenței.

6. Concluzii

(86) Consiliul Concurenței a constatat că a avut loc un proces de ofertare competitiv, transparent și necondiționat, toți ofertanții au fost tratați în mod egal, nediscriminatoriu, beneficiind de timp suficient și de informații complete pentru a face o evaluare corespunzătoare a Distrigaz Nord ca bază pentru prezentarea ofertelor finale, iar contractul de privatizare a fost încheiat cu E.ON Ruhrgas AG, care a oferit cel mai mare preț.

(87) Proiectul contractului de privatizare transmis tuturor ofertantilor precalificati continea date privitoare la facilitatile prevazute de OUG nr. 37/2004 si la neacoperirea de catre societate a pierderilor suferite ca urmare a conversiei datoriilor in actiuni. Astfel, toate partile interesate erau la curent cu existenta acestor facilitati si au putut lua acest lucru in considerare in momentul depunerii ofertelor lor.

(88) Sintetic, se poate considera ca masurile prevazute in contractul de privatizare sunt de doua tipuri:

- (i) masuri de anulare a unor obligatii ale societatilor precis cuantificate (de exemplu, suma penalitatilor si dividendelor anulate),
- (ii) masuri prin care statul a dorit clarificarea unor situatii care riscau sa fie mult supraevaluate de investitori intr-un sens nefavorabil statului, ce puteau conduce la o micșorare semnificativa a pretului oferit (preluarea unor creante de catre AVAS si neacoperirea de catre societate a pierderilor suferite ca urmare a conversiei datoriilor in actiuni).

(89) [...] ¹⁸.

(90) In aceste conditii, Consiliul Concurenței considera ca pretul oferit de Ruhrgas pentru a achizitiona SC Distrigaz Nord SA, in suma de 303.019.477 Euro, reflecta avantajele respective, in speta faptul ca societatea pe care urma sa o achizitioneze era libera de orice obligatii restante.

(91) In ceea ce priveste avantajul oferit SC Distrigaz Nord SA prin acordarea facilităților, Consiliul Concurenței a analizat in ce măsura statul s-a comportat ca un investitor privat prudent. Orice obligații comerciale (catre furnizorii de gaze naturale) si fiscale (catre OPSPI) existente ar fi avut ca rezultat deducerea corespunzătoare a acestei sume din valoarea societății pentru a se lua în calcul sarcina plății acestora și, prin urmare, reducerea prețului oferit de ofertanți.

(92) Se poate spune, deci, ca avantajul oferit SC Distrigaz Nord SA (ce rezulta din aplicarea OUG nr. 37/2004 si din masura constand in neacoperirea de catre societate a pierderilor suferite ca urmare a conversiei datoriilor in actiuni) a fost plătit de Ruhrgas ca parte a prețului oferit în cadrul procesului de privatizare și că „pierderea” vânzătorului ca urmare a neplății acestor obligații de către

¹⁸ Date confidentiale

societate a fost recuperată prin majorarea corespunzătoare a veniturilor imediate - prețul plătit de investitor.

(93) Soluțiile prezentate au fost considerate ca fiind cele mai bune pentru a maximiza veniturile nete din privatizare plătibile statului. Statul a acționat, prin urmare, așa cum ar fi procedat un investitor privat în condiții similare.

(94) În concluzie, Consiliul Concurenței consideră că facilitatile acordate SC Distrigaz Nord nu constituie ajutor de stat deoarece acestea au făcut parte din pachetul oferit oricărui investitor potențial în cadrul unei proceduri de licitație transparentă și deschisă în urma căreia s-a stabilit valoarea justă de piață. Acționând în acest mod, statul a respectat principiul investitorului privat, obținând un pret competitiv din privatizarea unei societăți profitabile, cu o bună situație economico-financiară și cu reale perspective de dezvoltare în viitor, rămânând totodată acționar la aceasta cu 49% din capitalul social.

DECIDE

Art. 1. În temeiul art. 12 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 143/1999 privind ajutorul de stat, cu modificările și completările ulterioare, se constată că măsurile de sprijin notificate de către Ministerul Economiei și Comerțului ce se acordă S.C. DISTRIGAZ NORD S.A. constând în anularea majorărilor și penalităților de întârziere datorate către furnizorii de gaze naturale, anularea penalităților pentru dividendele către OPSPI, preluarea creanțelor restante de către AVAS și neacoperirea de către societate a pierderilor suferite ca urmare a conversiei datoriilor în acțiuni, nu reprezintă ajutor de stat în sensul art. 2 din Legea nr. 143/1999, cu modificările și completările ulterioare.

Art.2. Prezenta decizie devine aplicabilă la data comunicării sale.

Art.3. Potrivit prevederilor art.29 din *Legea nr. 143/1999 privind ajutorul de stat*, cu modificările și completările ulterioare, prezenta decizie poate fi atacată de către persoanele interesate la Curtea de Apel București, secția Contencios Administrativ, în termen de 30 zile de la comunicare.

Art.4. Prezenta decizie va fi comunicată de către Secretariatul General din cadrul Consiliului Concurenței:

- Ministerului Economiei si Comerțului, Calea Victoriei nr. 152, sector 1, Bucuresti;
- S.C. DISTRIGAZ NORD S.A., Str. Trandafirilor nr. 21, Targu Mures, judetul Mures.

Art. 5. Secretariatul General si Directia Autorizare Ajutor de Stat din cadrul Consiliului Concurentei vor urmari aducerea la indeplinire a prezentei Decizii.

PRESEDINTE

MIHAI BERINDE